

Helsinki, 15 January 2009

Valtiontukisääntöjen soveltamista julkiseen yleisradiotoimintaan koskeva Euroopan Unionin komission tiedonantoluonnos

Viestinnän Keskusliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa EU:n komission tiedonantoluonnoksesta (myöhemmin: Luonnos) ja esittää kunnioittavasti vastauksenaan seuraavaa:

Keskeiset viestit

- **Julkisen palvelun tehtävää tulee täsmentää ja samalla selkeyttää työnjakoa julkisen palvelun yleisradiotoiminnan ja kaupallisen palvelun yleisradiotoiminnan välillä. Luonnostekstin ohjausvaikutus ei ole riittävän tarkkaa, jotta kansalliset viranomaiset voisivat valvoa tehokkaasti julkisen palvelun tehtävän täyttämistä ja mahdollisia ylilyöntejä.**
- **Tiedonannossa tulee esittää selkeitä ja tarkkoja näkökohtia siitä, millaiset ohjelmistosisällöt liittyvät yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin ja millaiset sisällöt turvaavat viestinnän moniarvoisuutta. Samalla tulee myös piirretyksi tarkempaa rajaa "julkisen palvelun" ja "kaupallisen palvelun" välille.**
- **Maksullisten palvelujen tarjoaminen on ristiriidassa julkisen palvelun tehtävän kanssa. Se sekoittaa julkisen ja kaupallisen palvelun työnjakoa ja vääristää kilpailua. Sen vuoksi maksullisten palvelujen suoraa tai välittäjien kautta tapahtuvaa tarjoamista ei tule lainkaan sisällyttää julkisen palvelun tehtävään.**
- **Suurin markkinoilla tapahtunut muutos edellisen, vuonna 2001 annetun tiedonannon jälkeen on tietoliikenneverkkojen (erityisesti laajakaistainen internet) merkityksen kasvu. Tiedonannossa tulisi paneutua erityisellä huolella julkisen palvelun yleisradioyhtiöiden verkkopalveluihin ja pyrkiä laatimaan verkkotoiminnalle mahdollisimman selkeät kilpailuneutraalit pelisäännöt.**
- **Julkisia varoja ei tule käyttää sellaisten palvelujen tuottamiseen, mitkä tulevat muutoinkin (=kaupallisesti) yleisesti kansalaisten saataville. Julkisin varoin kustannetun toiminnan ei tule vääristää markkinoiden toimintaa.**
- **Suomalaisessa toimintamallissa julkisen palvelun yleisradioyhtiön toiminta rahoitetaan julkisista lähteistä saatavilla varoilla, kun taas kaupallinen yleisradiotoiminta rahoitetaan kaupallisista lähteistä (pääasiassa tv- ja radiomainonta sekä sponsorointi) saatavilla tuloilla. Tämä rahoitusmalli toimii Suomessa nykyisellään hyvin, joskin vallitsee erimielisyyttä siitä, miten julkiset varat on järjestettävä (katsojien maksamat tv-maksut contra suora valtion budjetin kautta tapahtuva rahoitus).**

Helsinki 15.1.09 2009

- **Luonnoksen kriteerit markkinavääristymien toteamiseksi tulee edelleen täsmentää, jotta kansalliset viranomaiset voisivat niiden avulla tehdä pitviä ratkaisuja.**
- **Puolueettoman tahon tulee selvittää säännöllisesti uusien julkisten palvelujen lisäksi myös olemassa olevien palvelujen osalta, täyttävätkö ne aidosti julkisen palvelun tehtävää vai ovatko ne kilpailua vääristäviä palveluja.**
- **Vahvan kotimaisen, julkista palvelua harjoittavan yleisradioyhtiön toiminta on yhteiskunnallisesti aidosti merkittävää. Oleellista on keskittyä julkisen palvelun ydintehtävän hoitamiseen kaikella tarmolla. Tällä tavoin yhteiskunta saa myös monipuolisimman ja laadukkaimman televisio- ja radio-ohjelmiston valittavakseen.**

Yleistä

EU:n komissio julkaisi alkuvuodesta 2008 laajan kyselyn vuonna 2001 annetun yleisradiotoiminnan valtiontukea koskevan tiedonannon uudistamistarpeesta ja suuntaviivoista. Viestinnän keskusliitto antoi 10.3.2008 komission kyselyyn vastauksensa, joka on julkaistu komission verkkosivuilla.

Komissio on laatinut saamiensa vastausten pohjalta kaikkiaan 106 kohtaa käsittävän luonnoksen uudeksi, täsmennetyksi tiedonannoksi.

Uudistuksen tavoitteena tulisi olla yleisradiotoimintaa harjoittavien yritysten keskinäisten kilpailuolosuhteiden järjestäminen tavalla, jossa valtionavut mahdollisimman vähän häiritsevät markkinoiden toimintaa. Liialliseksi koettujen markkinahäiriöiden vuoksi komissio on saanut useita valituksia. Uuden tiedonannon tulisi oleellisesti vähentää valitusten tarvetta tulevaisuudessa. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi erityisesti julkisen palvelun tehtävän ja rahoituksen määrittelyä vuoden 2001 tiedonantoa selkeämmin.

Näissä keskeisissä kohdissa Luonnos ei nykyisessä muodossaan valitettavasti tarjoa riittäviä välineitä, vaan päinvastoin saattaa jopa rohkaista julkisen palvelun yleisradioyhtiöitä liu'uttamaan toimintaansa entistä enemmän kaupalliseen suuntaan, pois julkisen palvelun tehtävän ytimestä. Tämän vuoksi Luonnoksessa esitettyä **julkisen palvelun tehtävää tulee edelleen täsmentää ja samalla selkeyttää työnjakoa julkisen palvelun ja kaupallisen palvelun välillä.**

Yksityiskohdista toteamme seuraavaa (numerointi viittaa Luonnoksen kappaleiden numeroihin):

Julkisen palvelun tehtävä

Luonnoksen lähtökohtana (kappale 10) todetaan, että "mikään muu palvelu..." (kuin julkinen yleisradiotoiminta) "... ei pysty samanaikaisesti kattamaan yhtä laajaa osaa väestöstä, tarjoamaan yhtä paljon informaatiota ja ohjelmasisältöä sekä vaikuttamaan sekä yksittäisten ihmisten että yleisön mielipiteeseen". Tosiasiassa kuitenkin julkisen palvelun yleisradioyhtiöiden osuus television katsomisesta on useimmissa Euroopan

Helsinki 15.1.09 2009

maissa huomattavasti pienempi kuin kaupallisten tv-yhtiöiden katsomisosuus ja ne tarjoavat paljon vähemmän ohjelmistosisältöä kuin kaupalliset tv-kanavat¹.

Komissio viittaa (kappale 14) ns. Amsterdamin pöytäkirjaan, jossa julkisen palvelun yleisradiotoiminnan tehtävän määrittely ja rahoitus on tietyin ehdoin - "...ellei se vaikuta yhteisön etujen vastaisella tavalla kauppa- ja kilpailuolosuhteisiin..." - osoitettu kuulumaan jäsenvaltioiden kompetenssiin. Komissio ei tämän vuoksi voi lähteä määrittelemään yleiseurooppalaista julkisen palvelun tehtävää yksityiskohtaisesti. Tästä huolimatta **komission tulee tiedonannossaan ottaa kantaa tehtävämäärittelyn yleisiin linjauksiin ja asettaa julkisen palvelun tehtävän määrittelyn täsmällisyyttä koskevat vaatimukset.**

Amsterdamin pöytäkirjan mukaan "jäsenvaltioiden julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus". Komissio kuitenkin "*pitää perusteltuna*" (kappale 16) "laajaa julkisen palvelun määrittelyä", joka tarjoaa tasapainoisen ja vaihtelevan ohjelmistokokonaisuuden ja säilyttää julkisille yhtiöille "tietyn yleisöosuuden".

Komissio viittaa Euroopan neuvoston ministerikomitean suositukseen (kappale 18), jossa jäsenvaltioita kehoitetaan *varmistamaan*, että julkisilla mediaorganisaatioilla on "näkyvä asema uudessa mediaympäristössä" ja niiden ohjelmasisältö on saatavissa "useiden jakelukanavien kautta" sekä *takaamaan* julkisten tiedotusvälineiden keskeisen aseman ja sisällyttämään lainsäädäntöönsä julkisten tiedotusvälineiden tehtävästä erilliset säännökset, jotka kattavat erityisesti uudet tiedonvälityspalvelut.

Komissio tosin toteaa, että jäsenvaltioissa julkisen palvelun tehtävän olisi oltava *mahdollisimman tarkka* (kohta 48), jotta viranomaiset voivat valvoa tehokkaasti tehtävän täyttämistä (kohta 49). Tämä tarkkarajaisuuden vaatimus peittyi kuitenkin tehokkaasti "*laajan, tasapainoisen ja vaihtelevan ohjelmiston*" tarjoamista koskevan argumentoinnin alle.

Edellä olevan (kappaleet 15...18 sekä 50) sisällyttäminen tiedonantoon saattaa antaa kuvan, että valtionavun turvin toimiva julkisen palvelun yleisradiotoiminta voisi laajentua lähes rajoittamattomasti kilpailemaan kaupallisesti rahoitetun yleisradiotoiminnan kanssa. Tämä osuus on omiaan hämärtämään komission sinänsä tervettä lähtökohtaa, että valtionavun turvin rahoitetun yleisradiotoiminnan tulee täyttää yhteiskunnan demokraattisia, yhteiskunnallisia ja kulttuurisia tarpeita sekä turvata viestinnän moniarvoisuutta. Tämän vuoksi yllä viitatu kappaleet tulisi poistaa tiedonannosta.

Olenaisempaa kuin referoida julkisen palvelun yleisradiotoiminnan alan laajentamista koskevia toteamuksia tiedonannossa on esittää **selkeitä ja tarkkoja näkökohtia siitä, millaiset ohjelmistosisällöt liittyvät yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin ja millaiset sisällöt turvaavat viestinnän moniarvoisuutta. Samalla tulee myös piirretyksi tarkempaa rajaa**

¹ Euroopan yleisradioliiton (EBU) tilastojen mukaan julkisen palvelun yleisradioyhtiöiden television katsomisosuus vuonna 1997 oli 36,9 % ja vuonna 2007 enää 29,5 %. Laskua kymmenessä vuodessa oli 7,4 %-yksikköä. Kaikissa suurissa EU-maissa julkisen palvelun yhtiöiden (RAI, ARD,ZDF, France Television, BBC, RTVE) katsomisosuus laski vuodessa (2006-2007) 1,0 ... 1,8 %-yksikköä. Suurin osa katsomisesta kohdistuu kaupallisten kanavien ohjelmatarjontaan. Lähde: EBU: Report 2007; Strategy 2008-2011.

Helsinki 15.1.09 2009

"julkisen palvelun" ja "kaupallisen palvelun" välille. Tämän rajan vetäminen on kieltämättä vaikea tehtävä, mutta se on koko keskustelun ydinkysymys. Tiedonannossa tätä osuutta tulisi oleellisesti laajentaa ja syventää, koska siitä näyttää vallitsevan huomattavasti toisistaan poikkeavia käsityksiä sekä jäsenmaiden kesken että eri toimijoiden välillä. Tältä osin rohkenemme toivoa tiedonantoa täsmennettäväksi. Muuten on vaarana, että julkisen palvelun käsite laajenee ei-hyväksyttävällä tavalla sen johdosta, että kansalliset määritelmät ovat epätarkkoja, kuten asian laita tällä hetkellä on Suomessa.

Tiedonannossa tulisi määritellä selkeästi, ovatko julkisten yleisradioyhtiöiden verkkopalvelut yleisradiotoimintaa ja kuuluvatko ne siten Amsterdamin sopimuksen piiriin vai eivät. Amsterdamin sopimusta allekirjoitettaessa vuonna 1996 ei verkkopalveluja vielä ollut saatavilla. Tuoreessa audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä (2007/65/EY) on annettu erikseen "ei-lineaarisia" audiovisuaalisia mediapalveluja koskevia määräyksiä, mutta nämäkin koskevat liikkuvaa kuvaa ja ääntä sisältäviä ohjelmia, eivät sen sijaan muita verkkopalveluja. Nämä seikat puoltavat tulkintaa, että verkkopalvelujen ei alun perin tarkoitettu kuuluvan Amsterdamin sopimuksen piiriin. Tällainen tulkinta laajentaa komission mahdollisuuksia antaa määräyksiä siitä, miltä osin ne mahdollisesti voidaan katsoa kuuluvan julkisen palvelun piiriin kuin myös niiden rahoituksesta. Viittaamme tältä osin myös "Verkkopalvelun pelisäännöt" -otsikon alla esittämiimme näkökohtiin verkkopalvelujen määrittelyn tärkeydestä.

Maksulliset palvelut

Luonnoksessa suhtaudutaan myönteisesti maksullisten palvelujen sisällyttämiseen julkisen palvelun piiriin (kohdat 51...55). Erilaisista maksullisista palveluista on Luonnoksessa lueteltu suuri joukko esimerkkejä (kohta 52). Luonnoksessa tosin huomautetaan, että useat jäsenvaltiot eivät toistaiseksi ole antaneet julkisille yleisradioyhtiöille lupaa tarjota maksullisia palveluja osana julkisen palvelun tehtäväänsä.

Katsomme komission kannanotosta (kohta 55) poiketen, että **maksullisten palvelujen tarjoaminen on täysin ristiriidassa julkisen palvelun tehtävän kanssa ja olisi omiaan laajentamaan julkisen palvelun yhtiöiden kaupallista tarjontaa ja hämärtämään julkisen ja kaupallisen yleisradiotoiminnan rajaa.** Maksullisten palvelujen tarjoaminen sekoittaa julkisen ja kaupallisen palvelun työnjakoa ja vääristää kilpailua. Sen vuoksi **maksullisten palvelujen tarjoamista ei tule voida sisällyttää julkisen palvelun tehtävään.**

Verkkotoimintaan pelisäännöt

Suurin markkinoilla tapahtunut muutos edellisen, vuonna 2001, annetun tiedonannon jälkeen onkin juuri tietoliikenneverkkojen (erityisesti laajakaistainen internet) merkityksen kasvu. On ilmeistä, että verkkopalveluissa rajanveto julkisen ja kaupallisen palvelun välille kohtaa lähivuosina suurimmat haasteet. Tässäkin terve lähtökohta julkiselle palvelulle on yksinomaan sellaisten palvelujen välittäminen, jotka täyttävät yhteiskunnan demokraattisia, yhteiskunnallisia ja kulttuurisia tarpeita ja turvaavat viestinnän monipuolisuutta. Tämän toteuttamiseen tulisi tiedonannossa paneutua erityisellä huolella ja pyrkiä laatimaan **julkisen palvelun yleisradioyhtiöiden**

Helsinki 15.1.09 2009

verkkotoiminnalle mahdollisimman selkeät ja kilpailuneutraalit pelisäännöt.

Selkeiden pelisääntöjen saaminen verkkotoiminnalle on keskeistä myös sen vuoksi, että verkossa tapahtuva julkisen palvelun toiminta kilpailee kaupallisten televisio- ja radiotoimijoiden lisäksi myös kaikkien muiden kaupallisten medioiden (erityisesti sanoma- ja aikakauslehdet) verkkopalvelujen kanssa. Kilpailurajapinta onkin verkkopalvelujen osalta paljon laajempi kuin perinteisessä broadcasting-toiminnassa.

Digitaalisen tekniikan aikana kaupallisten sisällöntuottajien (mm. verkossa toimiva lehdistö) kanssa kilpailevat kuluttajien ajankäytöstä ja huomiosta sekä verkon mainostuotoista myös Euroopan ulkopuoliset hakukoneet ja muut toimijat. Elinvoimaisen, kaupallisen tiedonvälityksen toimintaedellytysten turvaaminen on nyt entistäkin tärkeämpää. Muussa tapauksessa riippumattoman viestinnän moniarvoisuus ja tarjonnan monipuolisuus varantuvat erityisesti pienillä kieli- ja markkina-alueilla.

Esimerkkinä kilpailun vääristymisestä mainitsemme tuoreen tilanteen Suomesta, missä julkisen palvelun yleisradioyhtiö Yleisradio Oy on laajentanut verkkouutistoimintansa tavalla, joka on omiaan heikentämään kaupallisesti toimivan uutistoimisto Suomen Tietotoimisto Oy:n toimintamahdollisuuksia tulevaisuudessa. Tällainen julkisin varoin kustannettu toiminta syrjäyttää kaupalliset vaihtoehdot, vääristää kilpailua ja on pitkällä tähtäyksellä omiaan yhdensuuntaistamaan tiedonvälitystä eikä turvaamaan viestinnän moniarvoisuutta. Tulevaisuudessa tämänlaisia tapauksia voi tulla lukuisia eri puolilta Eurooppaa, ja ne voivat aiheuttaa komissiolle runsaasti valituksia. Sen vuoksi tiedonannossa tällaiselle toiminnalle tulisi asettaa selkeät säännöt ja saattaa verkkopalvelu kilpailullisesti neutraaliksi.

Markkina-arvio

Komissio toteaa (kohta 56) Luonnoksessa, että julkisen palvelun yleisradioyhtiöiden tarjoamalla merkittävillä uusilla palveluilla, erityisesti muilla kuin perinteisillä mediapalveluilla ja maksullisilla palveluilla, voi olla huomattava vaikutus markkinoihin. Sen vuoksi Luonnoksen mukaan ulkopuolisen tahon (kohta 62) tulisi ennakkoon arvioida uuden palvelun kaupallista tarjontaa mahdollisesti vääristävä vaikutus (kohdat 58...61).

Käsittääksemme julkisen palvelun yleisradioyhtiöiden tulee keskittyä julkisen palvelun ydintehtävän toteuttamiseen. Siihen eivät kuulu sellaiset palvelut, jotka ovat luonteeltaan kaupallisia ja/tai kilpailevat suoraan kaupallisten palvelujen kanssa. **Julkisia varoja ei tule käyttää sellaisten palvelujen tuottamiseen, mitkä tulevat muutoinkin (=kaupallisesti) yleisesti kansalaisten saataville.**

Arviossa tulisi ottaa aidosti huomioon - ei vain radio- ja televisiomarkkinoiden ominaispiirteet ja kehitys ja nykyinen palveluvalikoima, vaan myös - verkkolehdistön ja muun kaupallisen uutis- ja sisällöntuotannon tarjonta ja julkisin varoin rahoitetun palvelun vaikutukset kansallisen, riippumattoman tiedonvälityksen kilpailuedellytyksiin.

Olisi sinänsä tervehdyttävää, että puolueeton kansallinen taho selvittäisi aika ajoin - ei pelkästään uusien, vaan kaikkien entistenkin palvelujen osalta, täyttävätkö ne oikeasti julkisen palvelun tehtävää vai ovatko ne luettavissa kaupallisiksi palveluiksi ja vääristävätkö ne mahdollisesti

Helsinki 15.1.09 2009

kilpailua. Julkisen palvelun tehtävään selvästi kuulumattomat palvelut tulisi karsia pois julkisen palvelun yleisradioyhtiön tarjonnasta.**Valvonta**

Luonnoksessa esitetään, että jäsenmaiden tehtävänä on valita järjestely, jolla varmistetaan julkisen palvelun veloitteiden täyttämisen tehokas valvonta. Tämä tulisi osoittaa yleisradioyhtiöstä riippumattoman ulkopuolisen tahon tehtäväksi. Valvojalla tulisi olla riittävät resurssit valvonnan toteuttamiseen sekä valtuudet määrätä asianmukaisia korjaustoimenpiteitä (kohta 69).

Käsittäksemme vain toimijoista riippumaton ulkopuolinen ja neutraali taho voi toteuttaa tehokasta valvontaa. Lisäksi valvonnan tulisi koko yleisradiotoiminnan - niin kaupallisen kuin julkisen palvelunkin osalta - olla järjestetty yhdenmukaisesti. Tässä kohden Suomessa on tarpeen tehdä korjaustoimia. Kaupallisia toimijoita valvovan viestintäviraston valtuudet eivät ulotu käytännössä juuri lainkaan julkista palvelua toteuttavan Yleisradion valvontaan. Tämä asettaa toimijat eriarvoiseen asemaan, minkä vuoksi Yleisradion valvonta tulisi kokonaisuudessaan siirtää eduskunnan valitsemalta hallintoneuvostolta viestintävirastolle.

Rahoitus

Komissiolla ei ollut rohkeutta puuttua Luonnoksessa julkisen palvelun yleisradiotoiminnan rahoitukseen, koska Amsterdamin pöytäkirja antaa jäsenvaltioille toimivallan järjestää julkisen palvelun yleisradiotoiminnan rahoitus sopivaksi katsomallaan tavalla. Luonnoksessa komissio tyytyy vain kuvaamaan olemassa olevan tilanteen (kohdat 72...73).

Ottamatta enemmälti kantaa tähän Suomessakin juuri ajankohtaiseen kysymykseen, toistamme komission kyselyyn maaliskuussa 2008 antamamme vastauksen. Sen mukaan "...julkisen palvelun yleisradioyhtiö ei Suomessa harjoita kaupallista toimintaa eikä se toimi mainosmarkkinoilla. Muu toiminta kuin julkisen palvelun piiriin sellaisenaan kuuluva toiminta tulee Yleisradio Oy:tä koskevan lain mukaan eriyttää kirjanpidossa."

Tässä suomalaisessa toimintamallissa julkisen palvelun yleisradioyhtiö hoitaa julkisen palvelun tehtävää ja rahoitetaan julkisista lähteistä saatavilla varoilla (i.e. katsojien tv-maksut) ja kaupallinen yleisradiotoiminta hoitaa kaupallista palvelua ja rahoitetaan kaupallisista lähteistä (ie. pääasiassa tv- ja radiomainonta sekä sponsorointi) saatavilla tuloilla. Korostamme, että tämä työnjako- ja rahoitusmalli toimivat Suomessa nykyisellään pääpiirteittäin hyvin, joskin julkisen rahoituksen järjestämisestä on oltu eri mieltä (katsojien maksamat tv-maksut contra suora valtion budjetin kautta tapahtuva rahoitus).

Markkinavääristymät

Luonnoksessa todetaan, että julkisen palvelun yleisradiotoiminnan rahoitus ei saa vääristää kilpailua "yleisen edun vastaisesti" (Amsterdamin pöytäkirja) tai

Helsinki 15.1.09 2009

"suhteettomasti" (Luonnos, kohdat 101 ja 102). Tällaisista vääristymistä luetellaan useita esimerkkejä (kohdat 102...104). Kilpailun vääristymisestä komissiolla onkin kokemusta useiden komissiolle tehtyjen valitusten vuoksi. Ongelmana yllä sanotuissa kirjauksissa on tekstien tulkinnanvaraisuus; mikä on yleisen edun vastaista tai suhteetonta vääristymistä?

Tällaisten ongelmien välttämiseksi työnjaon ja rahoituksen selkeys ja erillään pitäminen on välttämätöntä. Julkinen palvelu ja julkinen rahoitus on yksi kokonaisuus ja toisaalta kaupallinen palvelu ja kaupallinen rahoitus on toinen, julkisesta erillään pidettävä kokonaisuus. Mitä enemmän nämä sekoittuvat, sitä enemmän tulee ristiriitoja ja ongelmia joko komission tai tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Luonnoksessa komission tarjoamat kriteerit markkinavääristymien toteamiseksi (kohta 105) ovat liian tulkinnanvaraisia ja epämääräisiä, jotta kansalliset viranomaiset voisivat niiden avulla tehdä pitäviä ratkaisuja. Ratkaisun avaimet ovat löydettävissä pikemminkin kehittämällä julkisten ja kaupallisten yleisradioyhtiöiden keskinäistä työnjakoa ja eriyttämällä rahoituslähteitä.

Lopuksi

Julkisen palvelun yhtiöiden edustajat syyttävät usein kaupallisia toimijoita siitä, että kaupalliset yhtiöt haluaisivat "marginalisoida" julkisen palvelun ja kaventaa niiden mahdollisuuksia harjoittaa monipuolista ohjelmatoimintaa. Tästä ei lainkaan ole kysymys. Päinvastoin: julkisen palvelun yhtiöt eivät ilmeisesti näe oman julkisen palvelun tehtävänsä merkittävyyttä eivätkä pysty kehittämään sen pohjalta kansakunnan demokraattisia, yhteiskunnallisia ja kulttuurisia tarpeita sekä viestinnän monipuolisuutta tukevia ohjelmistosisältöjä. Sen sijaan ne pyrkivät kaikin keinoin laajentumaan kaupallisten yleisradioyhtiöiden harjoittamille ohjelmistoalueille ja kilpailemaan näiden kanssa yleisöjen ajankäytöstä. Kun julkisen palvelun yhtiöiden tunkeutuminen kaupalliseen toimintaan tapahtuu valtion tuen turvin, seuraa tästä vain kilpailun vääristymistä ja keskinäisten konfliktien laajentumista entisestään sekä eri kanavilla tarjottavien ohjelmistojen samankaltaistumista.

Kaupallisten medioiden edustajana Viestinnän Keskusliitto pitää vahvan kotimaisen, julkista palvelua harjoittavan julkisen palvelun yleisradioyhtiön toimintaa yhteiskunnallisesti aidosti merkittävänä. Sillä on nyt ja jatkossa tärkeä asema ja tehtävä suomalaisessa yhteiskunnassa. Oleellista on keskittyä tämän tehtävän hoitamiseen kaikella tarmolla ja jättää muu toisten hoidettavaksi. Tällä tavoin yhteiskunta saa myös monipuolisimman ja laadukkaimman yleisradio-ohjelmiston valittavakseen.

Niin tärkeää kuin julkisen palvelun yleisradiotoiminta onkin, se ei kuitenkaan ole eurooppalaisessa viestintäkentässä viestinnän selkäranka. Viestinnän perustana ovat eivaltiolliiset mediat, joiden toimintaedellytyksistä tulee julkisen vallan pitää huolta.

Eurooppalainen viestintärakenne on luonteeltaan dualistinen, joka perustuu julkisen ja kaupallisen palvelun herkkään tasapainoon ja yhteiseloön. Mitä selkeämmin tehtävät ja rahoitus ovat toisistaan erillään, sitä monipuolisemman ja rikkaamman viestintäpalvelun eurooppalaiset saavat, mihin suuntaan tulevan tiedonannon soisi

Helsinki 15.1.09 2009

ohjaavan eurooppalaista viestinnän kehitystä. Mitä pienemmästä markkina- ja kielialueesta on kysymys sitä tärkeämpi on työnjaon selkeys niukkojen resurssien tehokkaan käytön kannalta.

Viestinnän Keskusliitto

Håkan Gabrielsson
toimitusjohtaja

Viestinnän Keskusliitto on joukkoviestintäalan ja graafisen teollisuuden kattojärjestö, joka edistää toimialan yleisiä toimintaedellytyksiä tavoitteenaan turvata monipuoliset joukkoviestintäpalvelut suomalaisille. Viestinnän Keskusliitto edustaa noin 800 yritystä, jotka työllistävät noin 25 000 henkilöä. Edustettujen yritysten osuus joukkoviestintämarkkinoista on noin 80 %. Keskusliiton jäseniä ovat Aikakauslehtien Liitto, Graafinen Teollisuus, Sanomalehtien Liitto, Suomen Kustannusyhdistys, Suomen Radioiden Liitto ja, Suomen Televisioiden Liitto.

Lisätietoja lausuntoon liittyen antavat tarvittaessa:

Håkan Gabrielsson
Toimitusjohtaja
hakan.gabrielsson@vkl.fi
puhelin +358 – 9 – 2287 7304
GSM +358 – 50 – 558 1048Satu Kangas
Johtaja, lakiasiat
satu.kangas@vkl.fi
puhelin +358 – 9 – 2287 7305
GSM +358 – 50 – 433 7250